

בס"ד. ר"ד יום ה' פ' בלק, ה' תמוז ה'תשט"ז.

— ב"יחידות" לתלמידי הכתה המסיימת בישיבת „אהל משה” —

בלתי מוגה

א. [כ"ק אדמו"ר שליט"א קיבל את התלמידים בלבביות, שוחח עמהם בדברי תורה והשיב על שאלותיהם בהסברים מפורטים, כדלקמן].

שאלה: מאחר ששליחות יד צריכה משיכה לדברי הכל¹, איך אומרים בית-שמאי ש"החושב לשלוח יד בפקדון (אמר בפני עדים אטול פקדונו של פלוני לעצמי) .. חייב², והא לא משך?

תשובה: לדעת בית-שמאי, כל עיקר חשיבותו של המעשה דשליחות יד אינו אלא מפני שהוא מעיד על המחשבה, דהיינו על מחשבת העבירה של השומר, שהיא המוציאה אותו מחזקת כשרות ונאמנות לחזקת רמאי ושולח יד.

ובנדו"ד, שמודיע בפני שני עדים שהחליט לשלוח יד בפקדון — אין לך גילוי דעת ומחשבה גדול מזה.

ואזלי בזה לשיטתם בכמה מקומות בש"ס, שמחשיבים את המחשבה כמעשה. ולדוגמא³ — במסכת עוקצין⁴: "חלות דבש מאימתי מיטמאות משום משקה, בית שמאי אומרים משיהרהר"⁵.

שאלה: אם לדעת בית-שמאי המחשבה חזקה יותר מהמעשה — מדוע מועילה השבת החבית למקומה הראשון, ולרבי ישמעאל — אפילו בלא דעת בעלים⁶?

תשובה: מעשה שמוכח בבירור על המחשבה שנשתנתה, עוקר וסותר את המחשבה הראשונה.

ב. שאלה: איך יתכן לומר על מחלוקת בהלכה "אלו ואלו דברי אלקים חיים"⁷?

---

(1) ראה ב"מ מא, סע"א ובפרש"י ותוס'
 (2) שם מג, ב במשנה (ובפרש"י).
 (3) ראה גם תורת מנחם — התוועדות
 (4) פ"ג מי"א.
 (5) כגירסת י"א בפירוש ר' האי גאון ועוד.
 (6) ראה ב"מ מ, סע"א ואילך.
 (7) עירובין יג, ב. וש"נ.
 חט"ז ע' 86. וש"נ.

תשובה: בכמה ענינים ההכרעה תלוי ומשתנה לפי דרגת המקבל: ישנו סוג בני-אדם שנוכל להחמיר עליהם, וישנו סוג אחר, שאם תתפוס בו מרובה לא תתפוס כלום⁸. ישנם אנשים שנצטוו עליהם להתקדש אפילו במותר להם⁹, וישנם אנשים שנשתדל להפרישם רק מהאיסור ממש [אלא שמובן שישנו "מינימום" שהוא שוה לכל נפש, "חק ולא יעבור"¹⁰]. ומכאן — מחלוקת בית-שמאי ובית-הלל.

ולכן אמרו¹¹ שבימות המשיח תקבע ההלכה כבית-שמאי, לפי שאז יוכל הציבור לעמוד בגזירות חמורות יותר מבזמן הזה.

ועל-דרך משל: כשתגדלו ותהיו לסוחרים או אומנים, תדרוש מכם ההלכה רק קביעות עתים לתורה בבוקר ובערב¹², אולם עכשיו דורשת מכם התורה הקדשת רוב היום ויותר ללימוד התורה. ואין פירוש הדבר שדין התורה ישתנה אז, אלא שמצבכם ישתנה, כיון שיהי' מוטל עליכם להרוויח כדי פרנסתכם.

[א' התלמידים שאל על ענין ב' הנוני"ן ההפוכות בפרשת "ויהי בנסוע הארון"¹³, וא' התלמידים שאל על נקוד המלה "בן" בשמו של יהושע בן נון¹⁴, וכ"ק אדמו"ר שליט"א השיב להם בביאור מפורט].

ג. [בסיום ה"יחידות" אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

כל אדם שהתלמד והתאמן ימים רבים באומנות ידועה, ונעשתה קנין נפשו, הנה אם לאחר זמן הוא מזניח מלאכתו זו ומשליכה אחרי גוו, ובוחר לו מלאכה אחרת — הרי הוא מבזבז בכך את אוצר ידיעותיו שרכש לו ברוב עמל וזמן. ובכך חוטא הוא לא רק לנפשו, אלא גם לחברה שהוא חבר בה, לעמו שהוא בן לו, ולעולם כולו, שהוא אחד מיצירותיו של הקב"ה בו¹⁵.

מכיון שלמדתם תורה במשך כמה שנים, והתחלתם להגות בה ולהבינה — הרי אם אתם תפנו לה עורף ח"ו, תעשו עוול לעצמכם, לעמכם ולעולם כולו.

8 ע"פ לשון חז"ל — ר"ה ד, סע"ב. בלקו"ת קרח נד, רע"ג.

9 ע"פ לשון חז"ל — יבמות כ, א. ושא"נ. 12 ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ד.

10 ע"פ לשון חז"ל — תהלים קמח, 13 בהעלותך יו"ד, לה"ו.

11 ע"פ לשון הכתוב — תהלים קמח, 14 שלח יג, ח"טז.

12 ראה גם תורת מנחם — התוועדויות, 15 ח"א ע' 153 ואילך. ע' 218 ואילך.

13 ראה מק"מ לזח"א יז, ב. הובא

[כ"ק אדמו"ר שליט"א בירך את התלמידים בהצלחה, שיעלו מעלה מעלה בלימוד התורה ובקיום המצוות, ושישכילו בכל אשר יפנו].

